

Kultura tradycyjna jako doświadczenie i wyzwanie badawcze

Bytom, 22–25.09.2022

22.09.2022 (czwartek)

8.30–9.00 rejestracja uczestników, budynek przy ul. W. Korfańskiego 34

9.00–9.30 otwarcie konferencji

Obrady plenarne, Sala G.G. Gorczyckiego

9.30–9.50 dr hab. Agata Stanisław, prof. UAM, Instytut Antropologii i Etnologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Antropocen na wsi – kultura społeczności wiejskich w perspektywie antropologii środowiskowej

9.50–10.10 prof. dr hab. Janusz Barański, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie
Kultura tradycyjna w płynnej ponowoczesności. Przypadek Polskiego Spisza

10.10–10.30 dr Rafał Kleśta-Nawrocki, Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
O współczesnym uroku tradycyjnej etnografii

10.30–10.50 Adam Kowalski, Muzeum Hutnictwa w Chorzowie
Muzeum Hutnictwa – w poszukiwaniu utraconej wspólnoty

10.50–11.10 dyskusja

11.10–11.30 przerwa kawowa

11.30–11.50 dr hab. Michał Rauszer, Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Warszawskiego
Ukryty protokół, (sub)kultura oporu i tradycje podporządkowanych

11.50–12.10 dr Beata Piecha-van Schagen, Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”
Ordnung muss sein! Relacje i zależności jako źródło elementów kultury górniczej

12.10–12.30 Eduardo Acosta, University Nariño (Pasto, Colombia)
The power of the ancestral philosophy of Alli kawsay (Buen Vivir) in the indigenous movements of Colombia – Ecuador vs. the exclusion by the big mining development, contribution to the Rights of Mother Nature from the global south in the middle of climate change – online

12.30–12.50 dyskusja

13.00–14.00 obiad

Sesja I

Treści i formy / problem badawczy

Sala G.G. Gorczyckiego

14.00–14.20

Marzena Badach, Instytut Nauk o Kulturze Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Na zielonej łączce, czyli o konotacjach erotycznych koloru zielonego w folklorze polskim

14.20–14.40

Małgorzata Strzelec, ks. Krzysztof Ordziniak, Diecezjalne Sanktuarium Świętego Rocha w Mikstacie

Wartości i znaczenie tradycji odpustowych dla społeczności lokalnej (na przykładzie uroczystości odpustowych ku czci św. Rocha z obrzędem błogosławieństwa zwierząt w Mikstacie)

14.40–15.00

dr Andrzej Stachowiak, Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku

Tradycyjne budownictwo regionu Kraina w Kratę jako przedmiot warsztatów muzealnych

15.00–15.20

dr hab. Anna Weronika Brzezińska, prof. UAM, Instytut Antropologii i Etnologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Kultura tradycyjna w wielkim mieście. Rekonfiguracje, kreacje i nadinterpretacje tradycyjnych form świętowania

15.20–15.40 przerwa kawowa

Sesja II

Przemiany społeczno-polityczne

Sala Kolumnowa

14.00–14.20

dr hab. Kinga Czerwińska, prof. UŚ, Instytut Nauk o Kulturze Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Historia o tym, co „baby ze wsi” robiły w Dubaju, czyli o kondycji współczesnej twórczości ludowej na przykładzie koronki koniakowskiej

14.20–14.40

Zuzanna Majerowicz, Instytut Antropologii i Etnologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Strój chazacki jako przejaw kultury tradycyjnej wśród zespołów regionalnych na terenie mikroregionu etnograficznego Chazy w południowej Wielkopolsce

14.40–15.00

Tymoteusz Król, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie

Nie tylko strój i język. Mniej znane współczesne wyznaczniki odrębności kulturowej Wilamowian

15.00–15.20

Anna Kurpiel, Marta Derejczyk, Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego, Muzeum Etnograficzne – Oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu

Strój krakowsko-dolnośląski. Wybór stroju dla zespołu jako odzwierciedlenie dylematów tożsamościowych, estetycznych oraz wizji współczesnej kultury ludowej

15.20–15.40 przerwa kawowa

Sesja III

Sekcja Antropologii Jedzenia

Centrum Edukacji

14.00–14.20

dr Rafał Kleśta-Nawrocki, Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Jedzenie tradycyjne i regionalne – kto je je?

14.20–14.40

dr Mariola Tymochowicz, Marzena Badach, Instytut Nauk o Kulturze Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Tradycyjne smaki na Szlaku Srebrnej Łuski – refleksje z badań o pożywieniu wiejskim w powiecie lubartowskim

14.40–15.00

Robert Lipelt, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

Rynek żywności tradycyjnej i regionalnej na Podkarpaciu w kontekście historycznym i kulturowym

15.00–15.20

dr Piotr Małczyński, Instytut Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego

Jedzenie jako metonimia kultury tradycyjnej. Na podstawie programu podróźniczego „Szokujące potrawy”

15.20–15.40 przerwa kawowa

15.40-16.00

Krystyna Pieronkiewicz-Pieczko, Muzeum Śląskie w Katowicach

Co kurator musi, co powinien, a co może? Refleksje śląskiego muzealnika

15.40-16.00

dr Marcelina Jakimowicz, Instytut Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego

My to Mazury, a tam żyli Mieszczany – o specyfice kulturowej i pierwszych próbach ochrony dziedzictwa podolskich Mazurów w Ukrainie

15.40-16.00

Leszek Richter, Izba Regionalna im. Adama Sikory Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Jabłonkowie

Tradycyjne czy regionalne? Dylematy towarzyszące wdrażaniu marki „Górolsko Swoboda produkt regionalny” na trójstyku czesko-polsko-słowackim

16.00-16.20

Magdalena Tobała-Feliks, Muzeum Historii Katowic, Instytut Nauk o Kulturze Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Od stroju ludowego do stroju typu ludowego – dywagacje terminologiczne na styku teorii i praktyki badawczej

16.00-16.20

dr Karolina Dziubata, Instytut Antropologii i Etnologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Polityczny wymiar folklorizmu na przykładzie weselnych widowisk obrzędowych

16.00-16.20

dr Joanna Mroczkowska, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie

Tylko swoje. Jedzenie tradycyjne i lokalne jako sposób budowania relacji i tożsamości na Podlasiu

16.20-16.40

dr Robert Garstka, Instytut Myśli Polskiej im. W. Korfańskiego w Katowicach

Badacz w terenie – rejestracja i prezentacja zjawisk kulturowych

16.20-16.40

Leonia Brzozowska, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie

Jak przeżyć dzięki sztuce ludowej? Strategie rynkowego wykorzystania zaliipskich tradycji malarskich w obliczu transformacji ustrojowej

16.20-16.40

dr Izabela Chudzyńska, Politechnika Bydgoska

Co gotowała nasza babcia, a czego nie jadał dziadek – rola konkursu kulinarnego w tworzeniu tradycji regionu

16.40-17.00 dyskusja

16.40-17.00 dyskusja

16.40-17.00 dyskusja

23.09.2022 (piątek)

Sesja I

Treści i formy badawcze

Sala Kolumnowa

9.00-9.20

dr Małgorzata Laburda-Lis, Centrum Kultury „Karo-linka” w Radzionkowie

Wercie się robić, czyli o Górnym Śląsku w animacji kulturowej

Sesja II

Sekcja Folklorystyczna

Sala G.G. Gorczyckiego

8.30-8.50

prof. dr hab. Janina Hajduk-Nijakowska, Instytut Nauk o Literaturze Uniwersytetu Opolskiego

Folklorotwórczy wymiar wydarzeń politycznych

Sesja III

Sekcja Antropologii Jedzenia

Centrum Edukacji

9.00-9.20

dr hab. Dorota Światała-Trybek, prof. UO, Instytut Językoznawstwa Uniwersytetu Opolskiego

Kuchnia regionalna w odświeżeniu kucharza celebryty

<p>9.20-9.40 Dobrawa Skonieczna-Gawlik, PTL Oddział Śląski w Bytomiu</p> <p><i>Edukacja regionalna a kultura tradycyjna. Założenia programowe a realizacja. Przykład Sosnowca</i></p>	<p>8.50-9.10 Maria Małanicz-Przybylska, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego</p> <p><i>Folklorotwórczy potencjał protestów ulicznych na przykładzie strajków kobiet w Warszawie w 2020 i 2021 roku</i></p>	<p>9.20-9.40 dr Katarzyna Ceklarz, Podhalańska Państwowa Uczelnia Zawodowa w Nowym Targu</p> <p><i>Oscypek na nowo. Między tradycją a turystycznym biznesem</i></p>
<p>9.40-10.00 Anna Grabińska-Szcześniak, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu</p> <p><i>Muzealnicy na wybiegu – pokaz mody śląskiej</i></p>	<p>9.10-9.30 dr hab. Agnieszka Gołębiowska-Suchorska, Wydział Literaturoznawstwa Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy</p> <p><i>Plakaty protestacyjne w Rosji 2011-2012 roku, czyli głosy, których społeczeństwo nie chciało usłyszeć...</i></p>	<p>9.40-10.00 dr hab. Kamila Baraniecka-Olszewska, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie</p> <p><i>Tradycyjne konserwy: autentyczne jedzenie oczami odtwórców historycznych</i></p>
<p>10.00-10.20 Daria Misiak, Anna Jurczyk, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu</p> <p><i>W poszukiwaniu depozytariusza kultury – premiera filmu o galandzie</i></p>	<p>9.30-9.50 dr Agnieszka Przybyła-Dumin, Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”, Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej</p> <p><i>Zbrodnicze działania tych u władzy... Narracje spisowe związane z pandemią Covid-19</i></p>	<p>10.00-10.20 Yahor Surski</p> <p><i>Miodosytnictwo na ziemiach WXL</i></p>
	<p>9.50-10.10 Ewa Kozik, Szkoła Doktorska przy Uniwersytecie Śląskim w Katowicach</p> <p><i>Dyskurs o zdrowiu jako dyskurs sprzeciwu wobec władzy w polskim folklorze internetowym</i></p>	<p>10.20-10.40 dr Marcela Szymańska, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu</p> <p><i>Tradycje piernikarskie w subregionie raciborskim</i></p>
<p>10.20-10.40 dyskusja</p>	<p>10.10-10.30 dyskusja</p>	<p>10.40-11.00 dyskusja</p>
<p>10.40-11.00 przerwa kawowa</p>	<p>10.30-10.50 przerwa kawowa</p>	<p>11.00-11.20 przerwa kawowa</p>
<p>11.00-11.20 dr Beata Piecha-van Schagen, Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”</p> <p><i>Z Barbórką na ty! – edukacja w zakresie niematerialnego dziedzictwa kulturowego</i></p>	<p>10.50-11.10 dr hab. Jan Kajfosz, prof. UŚ, Instytut Nauk o Kulturze Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytet Ostrawski</p> <p><i>Od „foliarzy” do „cancel culture”, czyli współczesny folklor polityczny jako niewidzialna religia</i></p>	<p>11.20-11.40 dr Aleksandra Kleśta-Nawrocka, PTL Oddział w Toruniu</p> <p><i>Kreowanie tradycyjnego jedzenia. Działania kół gospodyń wiejskich jako źródło nieustannych zdziwień</i></p>

11.20–11.40

Bożena Kubit, PTL Oddział Śląski w Bytomiu

Fotograficzna dokumentacja tradycji – zapis czy opis rzeczywistości? (na przykładzie archiwalnych zdjęć obrzędowości dorocznej Górnego Śląska)

11.40–12.00

Klaudia Nowak-Maśko, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze

Powrót do kolonii robotniczych, czyli jak zrealizować projekt edukacyjny w czasie pandemii

11.10–11.30

dr hab. Katarzyna Marcol, Instytut Nauk o Kulturze Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Zagraniczna ojczyzna. Folklor a postawy narodowe mniejszości etnicznych

11.30–11.50

Maciej Mętrak, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie

Czeskie pieśni kramarskie jako nośnik treści politycznych

11.50–12.10

Justyna Laskowska-Otwinowska, Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie

Wspólnoty śpiewacze jako forma nacisku politycznego

12.10–12.30

Agnieszka Oleńska, Uniwersytet Gdański

„Renesans” tańca łańcuchowego na Wyspach Owczych

11.40–12.00

Dominik Orłowski, Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego

Prezentacje regionalnych specjałów kulinarnych przygotowywanych przez koła gospodyń wiejskich na przykładzie ogólnopolskiego konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”

12.00–12.20

Yuliia Andriichuk, Instytut Antropologii i Etnologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wyzwolenie przez gotowanie: emancypacyjny potencjał jedzenia w kontekście działalności kół gospodyń wiejskich

12.00–12.30 dyskusja

12.50–13.30 przerwa obiadowa

12.30–13.00 dyskusja

13.10–13.50 przerwa obiadowa

12.20–12.50 dyskusja

12.50–13.30 przerwa obiadowa

Spotkania

11.00–13.00 Sekcja Stroju

11.00–13.00 Sekcja Muzeologiczna *Dobre praktyki w muzeach – sieciowanie i współpraca*

